

1. En general

Las taglias per entradas e per la facultad vegnan fixadas ed incassadas per mintga perioda da taglia. Sch'il duair da pajar taglia cumpiglia mo ina part da la perioda da taglia, vegn la taglia incassada per las entradas realisadas en quest temp.

La facultad suttamessa a la taglia vegn calculada tenor il stadi a la fin da la perioda da taglia u dal duair da pajar taglia. Sch'il duair da pajar taglia cumpiglia mo ina part da la perioda da taglia, vegn incassada la taglia correspondententa per quest temp (cf. lescha da taglia 66 ss).

2. Cura exista in duair da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal?

In duair da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal exista, sch'ina persuna

- mora;
- trasferescha ses domicil a l'exteriur;
- steva a l'exteriur e vegn a star en il chantun Grischun;
- cumpra u venda ina immobiglia en il chantun Grischun ed è domiciliada a l'exteriur;
- mida da la taglia a la funtauna a la taxaziun ordinaria e viceversa

durant l'onn fiscal.

En quests cas cumpiglia il duair da pajar taglia mo ina part da l'onn.

Sch'ina persuna mida il lieu da domicil entaifer la Svizra na resulta nagin duair da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal! Il duair da pajar taglia vala per l'entir onn en il chantun, nua ch'il lieu da domicil sa chatta a la fin da l'onn chalendar.

Sch'in conjugal mora durant l'onn fiscal, vegn la taglia incassada per tuts dus conjugals fin al di da la mort; la mort vala expressivamain sco finiziun dal duair communabel da pajar taglia dals conjugals e sco cumenzament dal duair da pajar taglia dal conjugal survivent. Perquai resulta per ils conjugals in duair communabel da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal fin al di da la mort e per il conjugal survivent in duair da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal a partir dal di da la mort fin a la fin da la perioda da taglia currenta. Per euir las tariffas fiscalas ston las entradas regularas vegnir calculadas en tuts dus cas per in entir onn. Per la perioda da taglia restanta sto il conjugal survivent pajar taglia sulet tenor la tariffa correspondententa per el.

3. Taglia sin il gudogn cun il duair da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal

3.1 Euir las entradas suttamessas a la taglia

Cumpiglia il duair da pajar taglia mo ina part da la perioda da taglia, vegn la taglia eruida mo tenor las entradas e las expensas da questa perioda.

Sch'ins po far valair pauschalas, summas minimalas u maximalas empè da custs effectivs, ston quellas vegnir scursanidas conform a la durada dal duair da pajar taglia. Questas scursanidas valan surtut per: pauschalas per ils custs professionals, deducziun per uffants, deducziun per dus gudogns, deducziun per la scolaziun ordaifer, deducziun da sustegn, deducziun per la tgira d'uffants, deducziun per assicuranzas.

3.2 Euir las entradas decisivas per la tariffa fiscala

Per fixar la tariffa fiscala vegnan calculadas per in onn las entradas regularas ed ils custs regulars tenor la durada dal duair da pajar taglia (e betg tenor la durada da l'activitad da gudogn) (**guarda exempel 1**).

Sco **entradas regularas** valan las entradas che vegnan regularmain, qvd. pliras giadas l'onn (mensilas, quartalas u semestrilas). Exempel: entradas ord activitad da gudogn dependenta (er l'eventual sbursament d'ina part da la 13avla paja mensila), rentas, aliments, retgavs d'immobiglias (fit-chasa, valor da fittanza). Sco entradas betg regularas valan percenter las entradas che vegnan mo ina giada l'onn. Exempels tipics per quellas èn ils retgavs annuals da las vaglias (dividendas) u il tschains d'obligaziuns u il retgav da fonds d'investiziun.

Sco **custs regulars** valan ils custs che sa dattan regularmain, qvd. pliras giadas l'onn (mensils, quartals u semestrils). Exempels: ils custs en connex cun l'activitad da gudogn dependenta, debits da renta, aliments. Sco custs betg regulars valan percenter ils custs che sa dattan sin il pli ina giada l'onn. Exempels tipics per quels èn las contribuziuns a la pitga 3a, custs per la furmaziun supplementara ed ils custs da mantegniment effectivs per immobiglias.

Exempel 1: Persunas che vegnan a star en il Grischun e cumenzan qua il medem temp lur gudogn

Ina persuna che abitescha a l'exteriur vegn a star il cumenzament d'october en il chantun Grischun. Il duair da pajar taglia en il medem onn chalendar vala uschia mo per trais mais. La persuna è damai suttamessa al duair da pajar taglia mo per ina part da l'onn fiscal correspondent. La paja mensila netta (incl. part da la 13. paja mensila) importa fr. 5'000.–, a la fin da l'onn vegn vitiers il tschains annual dal conto da spargn da fr. 700.–. Quant autas èn las entradas decisivas per la tariffa fiscal?

entradas/custs	suttamess a la taglia	calculaziun per in onn	decisiv per la tariffa
pajas mensilas	fr. 15'000.–	$\frac{15'000.- \times 12}{3}$	fr. 60'000.–
retgav da las vaglias	fr. 700.–	nagina calculaziun per in onn	fr. 700.–
total	fr. 15'700.–		fr. 60'700.–

Exempel 2: Persunas che vegnan a star en il Grischun e cumenzan qua pli tard lur gudogn

Ina persuna che abitescha a l'exteriur vegn a star il cumenzament d'avust en il chantun Grischun e cumenza qua il 1. d'october cun sia activitad professiunala. La paja mensila netta (incl. part da la 13. paja mensila) importa fr. 5'000.–, a la fin da l'onn vegn vitiers il tschains annual dal conto da spargn da fr. 700.–. Quant autas èn las entradas decisivas per la tariffa fiscal?

entradas/custs	suttamess a la taglia	calculaziun per in onn	decisiv per la tariffa
pajas mensilas	fr. 15'000.–	$\frac{15'000.- \times 12}{5}$	fr. 36'000.–
retgav da las vaglias	fr. 700.–	nagina calculaziun per in onn	fr. 700.–
total	fr. 15'700.–		fr. 36'700.–

4. Taglia sin la facultad cun il duair da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal

Sch'il duair da pajar taglia cumpiglia mo ina part da l'onn, sto la taglia sin la facultad vegnir pajada mo proporziunalmain, conform a la durada dal duair da pajar taglia. La calculaziun sa basa sin il stadi da facultad a la fin da la perioda da taglia, sch'il duair da pajar taglia cumenza durant la perioda da taglia (p.ex. sin fundament da l'arrivada en il Grischun), resp. sin il stadi da facultad a la fin dal duair da pajar taglia, sch'il duair da pajar taglia finescha durant la perioda da taglia (p.ex. pervi da partenza dal Grischun u mort).

En cas che la facultad vegn augmentada pervi da mort, resulta in duair da pajar taglia per l'entir onn fiscal. Per evitar ina imposiziun da taglia dubla da la medema facultad tar la persuna morta e tar l'ertavel, ston ins pajar taglia sin la facultad mo proporziunalmain per la facultad augmentada pervi da mort.

5. Procedura da taxaziun cun il duair da pajar taglia per ina part da l'onn fiscal

5.1 Persunas sesentas a l'exteriur che vegnan a star en il Grischun

Il mument che la persuna vegn a star en il Grischun sto ella emplenir in formular per immigrads e declerar las entradas previsiblas. Las indicaziuns correspondentas permettian a l'administraziun da taglia da far ina taxaziun provisorial commensurada. Il formular vegn per regla tramess a l'interessà/-ada, el po dentant er vegnir retratg tar l'uffizi da taglia da la vischnanca competent.

Ina decleraziun da taglia sto questa persuna emplenir pir al cumenzament da l'onn proxim. En quella sto ella declerar las entradas durant la perioda dal duair da pajar taglia (arrivada fin la fin da l'onn) e la facultad existenta a la fin da l'onn chalendar. Las calculaziuns necessarias per eruir las entradas decisivas per la tariffa fiscal fa l'administraziun da taglia.

5.2 Persunas sesentas en il Grischun che van a star a l'exteriur

Sin il termin ch'il / che la pajataglia transferecha il domicil dal Grischun a l'exteriur, sto ella inoltrar ina decleraziun da taglia. En quella sto ella declerar las entradas realisadas durant la durada dal duair da pajar taglia (dal cumenzament da l'onn fin a la partenza) e la facultad existenta a la fin dal duair da pajar taglia (partenza). Las calculaziuns necessarias per eruir las entradas decisivas per la tariffa fiscal fa l'administraziun da taglia.

5.3 Cumpra d'ina immobiglia en il chantun Grischun tras persunas domiciliadas a l'exteriur

Ina declaraziun da taglia sto vegnir emplenida pir al cumenzament da l'onn proxim. Lura ston vegnir declaradas las entradas realisadas durant il duair da pajar taglia (da la cumpra fin a la fin da l'onn) sco er la facultad ch'è avant maun a la fin da l'onn chalendar. Las conversiuns necessarias per eruir las entradas ch'èn decisivas per fixar la tariffa vegnan fatgas da l'administraziun da taglia.

5.4 Vendita d'ina immobiglia en il chantun Grischun tras persunas domiciliadas a l'exteriur

La pajataglia u il pajataglia sto inoltrar ina declaraziun da taglia per il mument da la vendita. Lura ston vegnir declaradas las entradas realisadas durant il duair da pajar taglia (dal cumenzament da l'onn fin a la vendita) sco er la facultad ch'è avant maun a la fin dal duair da pajar taglia (tar la vendita). Las conversiuns necessarias per eruir las entradas ch'èn decisivas per fixar la tariffa vegnan fatgas da l'administraziun da taglia.

5.5 En cas da mort

Persuna suletta

Il duair da pajar taglia finescha cun la mort. Per questa data ston ils ertavels dal / da la pajataglia inoltrar ina declaraziun da taglia. En quella ston els declarar las entradas realisadas durant la durada dal duair da pajar taglia (dal cumenzament da l'onn fin il di da la mort) e la facultad existenta a la fin dal duair da pajar taglia (di da la mort). Las calculaziuns necessarias per eruir las entradas decisivas per la tariffa fiscal fa l'administraziun da taglia.

Consort

Cun la mort finescha il duair comunabel da pajar taglia. Per questa data ston ils ertavels dal / da la pajataglia inoltrar ina declaraziun da taglia. En quella ston els declarar las entradas realisadas durant la durada dal duair comunabel da pajar taglia (dal cumenzament da l'onn fin al di da la mort) e la facultad existenta a la fin dal duair da pajar taglia (di da la mort). La declaraziun da taglia cuminaivla fin al di da la mort vala er sco affirmaziun dal dretg da restituziun da la taglia anticipada per la scadenza da tuts dus conjugals fin al di da la mort dal consort. Las calculaziuns necessarias per eruir las entradas decisivas per la tariffa fiscal fa l'administraziun da taglia.

La consorta surviventa che entra da nov en il duair da pajar taglia ha da declarar las entradas realisadas e la facultad existenta a la fin da l'onn fiscal davent dal di da la mort fin a la fin da l'onn. En il register da las vaglias ston vegnir declaradas be pli las scadenzas suenter il di da la mort dal consort. Las calculaziuns necessarias per eruir las entradas decisivas per la tariffa fiscal fa l'administraziun da taglia.

Consorta

Sche la consorta mora, sto il consort survivent declarar las entradas realisadas durant l'entir onn e la facultad existenta a la fin da l'onn. Per la restituziun da la taglia anticipada pon ins pretender las scadenzas da l'entir onn. Ultra da quai sto el declarar separadamain la facultad existenta il di da la mort. Sin fundament da questas indicaziuns fa l'administraziun da taglia ina taxiun da taglia per ina part da l'onn fiscal fin il di da la mort ed ina ulteriura taxaziun davent dal di da la mort.

6. Midada tranter la taglia a la funtauna e la taxaziun ordinaria

Survegn ina persuna suletta ch'era fin ussa suttamessa a la taglia a la funtauna la permissiun da domicil u vegn ina persuna suttamessa nov a la deducziun da taglia a la funtauna sto vegnir fatga la midada tranter l'imposiziun da la taglia a la funtauna e la taxaziun ordinaria e viceversa davent dal cumenzament dal proxim mais. Tar la midada dad ina maniera d'imponer taglia a tschella sa basan ins sin dus duairs da pajar taglia per mintgamai ina part da l'onn fiscal.

7. Indicaziun tar la fixaziun pratica detagliada

Infurmaziuns detagliadas davart quests temas chattais Vus sin nossa homepage www.stv.gr.ch sut "Praxis / Einkommens- und Vermögenssteuer: StG Art. 66, Gegenwartsbemessung".